

Kaivospiirin kartta

NIEMELÄ -KAIVOSPIIRI

Kainuun ELY-keskuksen lausunto

Sääp. 21.4.2015

21.4.2015

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Lausuntopyyntö 24.3.2015 KaivNro 7072, KL2015:0002

Lausunto kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevasta hakemuksesta, KL2015:0002, Niemelä, Paltamo

Juuan Dolomiittikalkki Oy hakee kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä Niemelä-nimiselle noin 16 hehtaarin kaivospiirille, joka sijaitsee Paltamossa Koikerojärven länsipuolella. Kaivospiirin tarkoitus on dolomiittiesiintymän hyödyntäminen. Kaivospiiri on määrätty vuonna 2003, ja päätös on saanut lainvoiman vuonna 2005. Kaivostoiminnan edellyttämää ympäristölupaa ei ole haettu.

Lausunto

Kainuun ELY-keskus pitää hakemukseen liitettyjä asiakirjoja ja selvityksiä puutteellisina. Kaivoslain 34 §:n 2 momentin 6) kohdan mukaan lupahakemuksessa on esitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys mm. toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus. Hakemuksessa näistä ympäristövaikutuksista ei ole esitetty selvitystä. Edelleen kaivoslain 68 §:n mukaan edellytyksenä hakemuksen hyväksymiselle on, että hakijan esittämää syytä on pidettävä perusteltuna ja suunnitella riittävän yksityiskohtaisena eikä päätöksestä aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Juuan Dolomiittikalkki Oy:n Koikerojärven ympäristöön suunniteltujen kaivoshankkeiden yhteydessä on vuonna 2001 tehty Natura-arviointi (täydennetty v. 2003), jossa selvitettiin hankkeiden vaikutuksia Likolammen ja Koikerojärven kaakkoisrannan Natura-alueeseen (FI1200303). Nykyinen Niemelä-kaivospiiri sisältyi tähän selvitykseen. Sen perusteella tuolloin suunniteltu kaivostoiminta Niemelä-kaivospiirillä ei todennäköisesti olisi aiheuttanut merkittävästi heikentävää vaikutusta Natura-alueeseen. Hakemuksesta ei ilmene, onko suunnitelmiin tehty sellaisia muutoksia, että luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisen arviointimenettelyn tarve olisi harkittava uudelleen.

Kaivoslain 3 §:n mukaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa sovelletaan

muun muassa luonnonsuojelulakia (1096/1996), ympäristönsuojelulakia (527/2014) ja vesilakia (587/2011). Kainuun ELY-keskus katsoo, että ennen kaivospiirin jatkoajan myöntämistä hakijan on annettava selvitys siitä, onko hankkeella vaikutusta luontodirektiivin IV a –liitteen eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin. Alueella on tehty kasvillisuusselvitys vuonna 2001, mutta sen yhteydessä ei ole selvitetty liito-oravan, lepakoiden eikä muiden luontodirektiivin liitteen IV a tiukasti suojeltujen eläinlajien mahdollista esiintymistä alueella. Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaan luontodirektiivin liitteessä IV a mainittujen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kielletty. Ilman edellä mainittua selvitystä ei kaivoslupaa kaivoslain 3 §:n viittaussäännöksen luonnonsuojelulakiin vuoksi voitaisi myöntää.

Hankealueelta ei ole tiedossa arvokkaita geologisia muodostumia eikä pohjavesialueita. Valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen (valtioneuvoston periaatepäätös v. 1995) raja on runsaan 700 metrin etäisyydellä hankealueesta.

Vuonna 2001 tehdyn kasvillisuusselvityksen mukaan alueella esiintyy luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettua kasvilajia soikkokaksikkoa (*Listera ovata*). Mikäli laji edelleen esiintyy alueella, kaivostoimintaa tai sitä valmistelevia toimia ei saa aloittaa ilman lainvoimaista lupaa poiketa luonnonsuojelulain rauhoitussäännöksistä.

Kainuun ELY-keskus katsoo, että hakemusta tulee täydentää edellä kuvatuilla selvityksillä ennen kaivoslain mukaisen päätöksen tekemistä.

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Ympäristövastuu –yksikön päällikkö

Ylitarkastaja

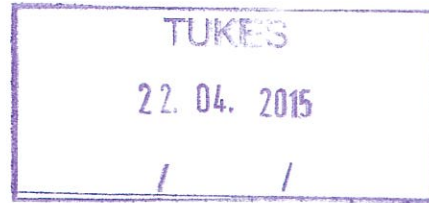
Sari Myllyoja

Biologi

Maarit Vainio

Lausunnon valmisteluun on osallistunut ylitarkastaja Elli Moilanen.

Muistutukset

TUKESILLE

ASIA muistutus/mielipide asiassa KL2015:0002, koskee Niemelän kaivospiiriä Paltamossa

MUISTUTUKSEN TEKIJÄ

Pertti Karjalainen

MUISTUTUS JA VAATIMUS

Hakija ei ole esittänyt hakemuksessaan kaivoslain 68§:n edellyttämää yksityiskohtaista suunnitelmaa kaivoksen perustamiseksi alueelle.

Hakijalla on ollut aikanaan suunnitelma, mutta se on kariutunut. Se ei ole ollut toteuttamiskelpoinen ja sen vuoksi ympäristölupa on hakijan valituksen jälkeen KHO:ssa hylätty. Hakijalla on ollut aikaa tarpeeksi viritelläkseen uuden ympäristölupahakemuksen hylätyn tilalle. KHO on antanut päätöksen 16.2.2010.

Hakijalla on paikkakunnalla julkisuudessa olleiden tietojen mukaan runsaita paikkoja kaivosluvitutuksessa ja näin ollen Niemelän alueen merkitys on mitätön.

Viranomaisten tulisi tarkastella asioita myös siltä kannalta, onko hakijalla yleensä edellytyksiä toimia yhtä aikaa monessa paikassa. Kaivostoiminnasta tulee sotkua ja jonkun on jäljet korjattava ja myös maksettava.

Allekirjoittaneen kanta on, ettei lykkäämiselle ole edellytyksiä ja niin ollen hakemukseen ei pidä suostua.

Pal-

huhtikuun 21 päivänä 2015

Pertti Karjalainen

Muistutus kaivospiiriä koskevaan kuulemisasiakirjaan Kaiv.nro 7072 Niemelä

Sana 23.4.2015

Muistuttajat:

Anu Rätty

Eila Rautiainen

Tällä muistutuksella esitetään, että Niemelä-kaivospiirille raukeamista ei lykätä.

Perusteena on Vaasan hallinto-oikeuden antama päätös (Dr. nrot: 00253/07/5399 ja 00691/07/5399), jossa Niemelän kaivokselle ei myönnetä ympäristölupaa. Päätöksessä todetaan että: ei ole edellytyksiä ympäristöluvan myöntämiseen Niemelän kaivokselle. Päätöksestä toiminnanharjoittaja valitti Korkeimpaan hallinto-oikeuteen ja **Korkein hallinto-oikeus päätti (Dr. 572/1/09 ja 573/1/09), että Hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ei ole perusteita. Eli Niemelän kaivokselle ei täten ole edellytyksiä ympäristöluvan myöntämiseen.**

Kaivoslaki (621/2011 48§) sanoo:

Vaikka kaivosluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät, eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä, lupaa ei saa myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle, aiheuttaa huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia tai heikentää merkittävästi paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja eikä mainittua vaaraa tai vaikutuksia voida lupamääräyksin poistaa.

Lisäksi laissa (621/2011 56§) todetaan, että jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia, lupapäätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointi on otettu huomioon lupaharkinnassa. Täten kaivoksella pitää olla voimassa oleva ympäristölupa.

Kahteen edellän mainittuun lakikohtaan vedoten, raukeamista ei tule lykätä.

Lisäksi kaivoslaki (621/2011 63§), toteaa, että:

Määräajan voimassa olevalle kaivosluvalle voidaan myöntää jatkoaikaa toistaiseksi tai enintään kymmenen vuotta kerrallaan sen mukaan kuin on edelleen tarpeen esiintymän hyödyntämiseksi ja ottaen huomioon muut hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneet seikat.

Kaivosluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) esiintymää on hyödynnetty tehokkaasti ja järjestelmällisesti;
- 2) esiintymä on kooltaan, pitoisuudeltaan ja teknisiltä ominaisuuksiltaan edelleen hyödyntämiskelpoinen;

3) luvanhaltija ei ole olennaisesti rikkonut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia taikka lupamääräyksiä

Esiintymää ei puutuvan ympäristöluvan ja mahdollisen toiminnan pienimuotoisuuden vuoksi voida toiminnanharjoittajan väittämistä poiketen hyödyntää tehokkaasti taikka järjestelmällisesti ja tämän vuoksi ei Niemelä täytä lain (621/2011 63§) edellyttämiä vaatimuksia.

Hakija on perusteissaan väittänyt, että näkee esiintymän tuotteistamisen maakunnallisesti tärkeäksi toiminnaksi. **Kokonaisuudessaan yhtiö työllistää vain muutamia henkilöitä eikä tuotantoa voi missään määrin pitää maakunnallisesti merkittävänä nyt eikä Niemelän kaivos toisi asiaan juuri mitään muutosta.**

Kaivosviranomaisen tekemä ennakkotiedonanto on puutteellisesti valmisteltu eikä perustelu ole oikea. Viranomaisen viittaa päätöksessään kaivoslain 68§:ään. Siinä kuitenkin sanotaan:

Edellytyksenä hakemuksen hyväksymiselle on, että hakijan esittämää syytä on pidettävä perusteltuna ja suunnitelmaa riittävän yksityiskohtaisena eikä päätöksestä aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivokselle ei ole edellytyksiä myöntää ympäristölupaa, mikä todetaan Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä. Tämä yksinään riittää kaivoslain 68§ mukaisesti estämään kaivostoiminnan ja on selkeästi peruste kaivospiirin raukeamiseen. Tämän lisäksi viranomaisen tulee ottaa huomioon muussa lainsäädännöstä tulevat asiaa kohtaan tulevat argumentit. Ympäristönsuojelulaki (27.6.2014/527 49§) toteaa, että Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa. Korkein hallinto-oikeus on todennut, että ei ole edellytyksiä luvan myöntämiselle.

Ympäristölupa-asiassa on edetty kuten Ympäristönsuojelulaki (27.6.2014/527 190§) toteaa:

Tämän lain nojalla annettuun viranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen haetaan valittamalla muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Yllä mainittujen perustelujen vuoksi, allekirjoittaneet muistuttaa, että mikäli kaivospiirin raukeamista ei toteuteta viranomaisen toimesta, se on vastoin mitä kaivoslaissa ja ympäristönsuojelulaissa säädetään ja myös vastoin korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä, jossa ympäristölupaa ei myönnetä. Päätöksessään Korkein hallinto-oikeus toteaa, että tätä kaikki asianosaiset noudattakoot.

22.4.2015

Anu Rätty

Eila Rautiainen

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. **Valitusaika päättyy 25.6.2015.**

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Puhelin: Puhelin: 029 56 42800

Faksi: Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.